

Výzva všem včelařům

Drazí přátelé včelaři. Praxe téměř čtyřiceti let soužití s kleštíkem včelím (*Varroa destructor* Anderson & Trueman, 2000) nás nutí k zamyšlení, kam se problém s tímto parazitem a s doprovodnými patogeny dále vyhrotí.

Kleštík včelí v důsledku kooperace především s virem deformovaných křídel získal v evolučním vývoji adaptace na svého hostitele včelu medonosnou významný náskok. Včela medonosná díky nám v našich chovech nedostala prostor pro adaptaci na tyto parazity. Její evoluční vývoj je neustále brzděn producenty matek, kteří ustrnuli na liniích z dob před příchodem kleštíka včelího a neuplatnili (a mnozí dosud neuplatňují) žádné chovatelské postupy ke zkvalitňování fitness jimi chovaného materiálu.

My včelaři jsme celá ta léta vytvářeli velmi zkreslené podmínky působení parazitů na včelu medonosnou, která nebyla vystavena přirozenému tlaku těchto parazitů a nedocházelo k přirozené adaptaci hostitele a parazita. Hromadné kolapsy včelstev jsou jen důsledkem tohoto jednání a nejsou přirozenou evoluční cestou.

Prosím a vyzývám Vás všechny, abyste zvýšili chovatelskou péči o Vaše včelstva. Abyste chovali ekotypy, linie, plemena, genetický materiál přeživších jedinců, kteří vykazují vysoké fitness a zvýšenou toleranci vůči kleštíku včelímu. Nezachraňujte neduživá včelstva. Taková včelstva řešte okamžitě likvidací matky a náhradou otevřeným matečnickem z kvalitativně lepšího včelstva (nebo výchovou z nouzového matečnicku). Přerušíte tak evoluční vývoj jak nevhodné včely medonosné, tak patogenů v následném bezplodém období ve včelstvu. Můžete také včelstvo použít pro tvorbu oddělků. Zkraťte životní cyklus slabším a obratem rozchovávejte vitální. Upřednostněte vitalitu před všemi chovatelskými znaky jako je mírnost, medonosnost, rozbíhavost, tmelení,...

Prosím, pomozte včele medonosné dohnat náskok škůdců. Vyšší chovy to za nás nedělají a nikdy neudělají. Ten problém musíte vyřešit Vy ve svém rajónu včelaření se včelou medonosnou adaptovanou do Vašeho prostředí a případným připářením ověřených linií mimo váš rajón. Pomozte běžet Alence v říši za zrcadlem (<https://www.betterminds.cz/mm-13-efekt-cervene-kralovny>) tak, aby chytrou zkratkou dohnala to, co za čtyřicet let ztratila.

9. 11. 2021

Ing. Pavel Holub